

2 Timoteo

Pauloje Timoteogât akmâ Anutu ulilajep.

1 ¹O galane Timoteo, Paulo nâ Yesu Kristo yâkgât Aposolo. Anutuje emelâk Yesu Kristogât manman âlepjne makmâ hâriepgât nâ Aposologât âi niijep. ²Timoteo nune nanne dâm gogondân gângât kulem ire kulemgogijndân. Anutu Ewenenje akto Kembu nenje Yesu Kristo yâkje damunge akmâ han kalem akmâ tân gugum okot nângâgiybela biwige gembo sândukje akbiâp.

Pauloje Timoteo kârikje kilepgât Anutu mepaimje miep.

³Bâgilupnande han kau akmâ Anutugât lau lokoyi yâk yeqgât Anutu nângajmâ han kau akmâ Anutugât lau lokoman. Yâk hokboâk hokboâk gângât akmâ mepaimje agajmâ ulilajman. ⁴Amâ ulikjân indem tâgâiak humo agen aregât nângâm âmâ hilâm hândâk nângâ gijmâ gektere heroje maroje miawakniyâk dâm mandân. ⁵Akto nângâgiydân ainâk gai deige Rosi akto memege Eunike Kristo nângajbela yetgât biwi kat kat nângân are hâtikom gângâlân gai yendâp hain nângân. ⁶Aregât nâ nângâgiymâ makbe. Nâ bâtne kautgân katere Anutuje wâtje gijsen are nelâmgijnbopgât utungomenâ utunjeâk miawakgiybâp. ⁷Amâ Anutuje wâtje nengimap amâ hamewakmâ manbaengât bo nengiep. Kârikje olop akto han kalem olop akto han biwi damun aknegât nengiep. ⁸Aregât gâ Kembunenjaet pat makmâ hulajdâm ajuñ bo anjiwen. Akto nâ yâkgât akmâ tâkje hikonekbiâ lope kâlegen talân nângât akmâ ajuñ bo anjiwen. Gâ Anutuje kârikje gijsbiap nâ hâk hilâlâm nângâman a hainâk akmâ pat âlepgât dengât akmâ hâk hilâlâm kakjân manben. ⁹Yâkje mejâlenenekmâ den patje âlepjande oloqnenenegep. Are âmâ ulikjân tâmbâje dondâ Yesu Kristogât akmâ han kalem akyeqgiwian dâm makmâ hâriepl. Makmâ hârem manmâ gambo nen miawakmâ mandenje âi nenje me agak meme nenjaet bo akmâ ikijaet han watmâ potat nenekmâ hejgem nenguep. ¹⁰Amâ ulikjân tâmbâje nângâm hejgemgombo yiep. Dâ bunje sop ire Yesu Kristo hejgem nengumapje miawaktoân Anutugât han kalemje miawaknengiep. Akto Yesu Kristoje

momogât kârikje kondo mondo den pat âlep arekje mem manman kârikje akto pagaleñân manbaengât miawaknengiep.

Pauloje pat âlepgât âiân hâk hilâlâm humo nângâep.

¹¹ Akto Anutuje den pat aregât akmâ nâje makyenjigiwangât Aposolo âi membiangât akto Kristogât keije hekatyenjigiwangât âi niject. ¹² Âi nijecto nâ aregât akmâ hâk hilâlâm kaknjân manman. Nâ nângajmâ hengemgomangât yâkgât han lâuwâ bo manman. Bo. Nâ hin nângâm kârigeman. Yâk kârikje olop manmâ gam âmâ agak memene âlepjé damun aknijecto sop humo are miawakbiap. ¹³ Den bunje aregât dâpjé hekat gjijân areâk kendetben. Are âmâ Yesu Kristo nângajmâ hangande hikom kinmâ hain akben. ¹⁴ Akto Heak han biwi nenijân manmap yâkjé den bunjaet keije gjijep are pañâk mem yaiwâk damun akmâ manben.

Onesiporoje âmâ Paulo tângom malep.

¹⁵ Galane, galalupne hârok Asia hânân manmai yâkjé hepun nekmâ meteyi, are nângâen. Yâk yengât hutyejân âmâ Pigero akto Hermogene hepun negiat. ¹⁶ Kembuje Onesiporogât ginbailupje han kalem akyenjigiapgât ulilañdân. Amâ hingât. Tembe lokoje hiko negi ain Onesiporo arekje bo hâkâj aknijemâ kambiamne owâiâkgât tân nugum malep. ¹⁷ Hain akmâ âmâ Roma kepian togom undâgât nijemâ kârikje akmâ penâniject. ¹⁸ Aregât Kembuje sop humoân han kalem agañbiapgât ulilañdân. Onesiporo arekje Epeso hânân gai hoj bawa âi humo akniject are gugak ekmâ nângâen.

Timoteoje Yesugât âiân bugâ koko kârikje kilâkgât magep.

2 ¹O galane Timoteo, Yesu Kristoje han kalem akmâ okot nângâ gjijmâ damunge akmap aregât nângâm biwigân katmâ biwige kepeimbo hamep bâlâk âi memben. ²Akto luâk âmbâle biwirâ yâk yengât dewunyejân den dâtâje makgijân are âkâ hainâk luâk bikje Humogât dâp tâlimai den are makyenjigen. Makyenjimenâ arim yâkâ hainâk den are potatmâ luâk bikje bikje makyenjim kepilâwai. ³⁻⁴Gâje tembe loko yâk yengât agak meme ya nângât are. Yâkjé humoñjande wan me wangât dâmbo emetgât me kalamgât me ginbailupje are yengât bo nângâm ikiuje ukenje hepunmâ hâk hilâlâm nângâm launje lokomap. Aregât gâ dop hainâk Yesu Kristogât akmâ yâkgât tembe lokoje akberâm hâk hilâlâm nângâm bo hâkâj akben. ⁵Luâk siâ hilip agu agu âi mem âmâ luâk humoje den makmâ hâriep den are bo lokomaije âmâ hâuaje bo membiap. ⁶Âi kalamgât âi humo mem hâk hilâlâm nângâmapje sot bunje mem nendo ârândâj akbiap. ⁷Humoje han biwige mem kepikto aregât den yu kulemgoân ire hokboâk hokboâk aregâlâk nângâm potatmâ kotgâm manben.

Yesu Kristo nângâm kârigeajmâ yâkgât âiân kârikje kinbaen.

⁸ Yesu Kristo nângâm manben. Yâk Dawidigât kâmolân gâtjande momojânba golâ akmâ agalep. Aregât dop hainâk yâkgât den pat âlep hain makman. ⁹ Pat âlep den aregât akmâ hâk hilâlâm umatje nângâman. Hâk hilâlâm nângâm âmâ luâk biknjande nâ bâleje meme luâk hainare hiko nekbiâ tatman. Dâ Anutugât den amâ bo hikombiâ kârikjeâk miapnjân tatmap. ¹⁰ Aregât nâ hâk hilâlâm âi hârok are Anutuje yengonmâ makmâ katyegep yâk yengât akmâ akman. Yâk âmâ Yesu Kristoje hejgemgoyekto pagaleje manman kârikje manmâ âgâwaigât âi mem hâk hilâlâm nângâm âmâ bo hâkâj akmâ hepunman. ¹¹ Den hin yendâp amâ bundâk. Yâkgât momoân dewatiyiongât manman âlepjân gai hainâk dewatiwaen. ¹² Yâkgât akmâ hâk hilâlâm nângâm âgâwaengât yâk olop hâgne hâgne luâk âmbâle damunyeje akbaen. Dâ munej agajbaen âmâ yâk gai hainâgâk munej aknengiwiap. ¹³ Gârâmâ yâkje ikije den lau bo lokowiapgât dop bo yendâpgât nenje nângâdenje yeukje akbiawân yâkje nengât akmâ ikije denje watmâ kârigemap.

Âi luâk bunje arekje amâ Kembugâlân kotje tatbiap.

¹⁴ Timoteo gâne den are nelâm yengiwopgât makyengim hejgemgowen. Hain akmâ Anutugât metejân den yânje bunje bo arekje luâk âmbâle gulip milip yengumap den are bo maganji goangi akbaigât makmâ hârem kârigem kinben. ¹⁵ Anutuje nângâgindo ârândâj agâkgât hanoko akmâ manben. Hain akmâ âi luâk siâne luâk humojaet den lokombo nângâmbo ârândâj akto bo ajuñ aŋimap dop hainâk akmâ den bunje dopnjân makmâ manben. ¹⁶ Dâ den yânjande luâk âmbâle kewuguyekmâ oloryekto Anutugât nângâmbiâ yânje akmap den are bo nângâm âmâ hamiajmâ panben. ¹⁷ Hianji den yengande diwi metje hainare akmâ sambelewiap. Luâk hainare yâk yengât hutyejân âmâ siâ Heminaio akto siâ Pileto manmandat. ¹⁸ Lâuwâ arekje den bunje hamiajmâ hin dâm mandat, “Nen momojânba agatbaen dâyi âmâ emelâk agalion.” hain dâm makyengimbela denyetjande luâk âmbâle bikje ulikjân Kristo nângaji yâk gulip koyengim mandat. ¹⁹ Gârâmâ Anutuje kât hambo humo kârikje kato giep akto kârikje akmâ kindâp aregât tirip kulemje hin yendâp, “Kembuue ikije luâk âmbâle dâtâne hejgemgomap.” Akto siâ hin, “Kembugât kot konmâ manmai hârokje bâleje hamianbei.”

²⁰ Opmân humoân amâ kondo goli akto siliwa mângi mângije areâk bo lâwinje akto hâgne mângi mângije are hârok tatâp. Kondo bikjân siâ me siâ âlepje gewiap. Dâ kondo bikje yânjân siâ me siâ yânjande gewiap. ²¹ Aregât dop hainâk siâne bâleje siâ me siâ are hâkâje dâmbo

biwi nângâ nângâne kau kau akto opmân ambojande makmâ imâ nângât dâtâne dâm mem mando arekje âi âlepje kei je membiap.

²² Luâk âmbâle siganje egâliaj bâleje akmâi aregât hamewakben. Hamewakmâ âmâ hanyeje âlepje akmajje Kembu ulilajmai yâk olop agak meme âlepje membiâ Anutuje yekto huraguâkgât akto biwi kat kat humo yeyengiâkgât akto han kalem agangi goangi akbiâ biwiyeje sândugeâkgât kârikje akmâ manbei. ²³ Hanâan gege den kopaje akto yânje are hâkokowen. Amâ luâk âmbâle hain makmâ papalakbiâ âmâ den bunje bo miawakmap are nângât. ²⁴ Kembugât hoj manman luâkje makmâ den kakjân magangi goangi bo akbiâp. Yâk luâk hârok gala akyenjim mitigât den owâiâk makmâ yengiwiâp. Dâ aنجâne kuk agaŋbiâ âmâ dowâk kugân bo akyenjigwiâp. ²⁵ Hain akmâ luâk âmbâle biknjande den gulip sambeleâk dâm makmai are yeukjân makmâ miwindik yekto Anutuje ikiŋjak biwiyeje mem gembo âmâ biwiyeje purik kato den bunje are nângâwai. ²⁶ Akto hanyeje pâroj âgâmbo Hiaŋgi Ambojande iki je den lokonjetgât hamî komân hâwâtyekto gembia meyegep are hârem panbai.

Sop bo akbiapgât den.

3 ¹ Galane Timoteo, gâ hin nângâwen. Sop humo ewumâk akmâ tâlâguwerâmbo âmâ umatje hamepje olowâkje miawakmâ sambelewiap. ² Sop ain luâk hin arekje manbai. Yâkje yengâlâk nângâmbiâ âgâmbo puligât egâliajmâ agat agatje akmâ hâk mem agatmâ luâk âmbâle sârekyejgum makmâ meme ewegât den kom hâkâj yekmâ han kalem bâlâk wan me wan Anutuje ekto ârândâj akmap are hâkâne akmâ panbai. ³ Akto areâk bo. Yâkje okot bo akyenjim âmâ dosa mem manmâ ele omai. Akto han munej akmâ bugâ koko, siâ me siâ âlepje hâkâne akmâ ⁴ hanâan gege hanâk hanâk manmai. Akto âgâ âgâne akmâ hâkgât egâliaj humo mem manmâ âmâ Anut bo mepaimje memai. ⁵ Akto hâkje miti luâk tirip mem manmâ miti kârikje bâlâk mem manmai yâk hamiyengiwen. ⁶ Luâk ya maktân are yengâlânba biknjande tik panmâ yonjâk yonjâk manmai. Hain manbiâ âmâ âmbâle nângâ nângâyeje gulip arekje dosayenjaet umatje are nângâmbiâ umatje akto egâliaj bâleje akmâ horat gorat akmâ ⁷ den bunje bo peniajmai, âmbâle hain arekje luâk yonjâk manmai yâk yengât den nângâmbiâ mem yeukje mâŋgi yekmâ oloj yekmai. ⁸ Tâmbâne dondâ Yane akto Yambere yâkje Mosegât den koyiat. Luâk ya maktân hainâk den bunje mem bâliwerâm âmâ hanyeje gulip akto biwi kat katgât pat hiaŋgim mem manmai. ⁹ Yâk hain manmaigât sambelem humo akberâm âmâ pâpkombiâ hârokje ekbai. Yane akto Yambere yâk yetgât nângâ nângâyetje gulip hârokje egi dop hainâk luâk ya maktân yâk yengât nângâ nângâ yeje gulip are hârokje ekbaen.

Paulo umatje keiŋe keiŋe miawaganjep.

10 Gala, gâ olop manmaetgât âmâ nâŋgât pat ekmâ metien. Nâŋgât den dâtne akto manmannaet âi meman, Kristo nâŋgaŋmangât han kalemnaet, kârikjene a hârok ekmat. 11 Akto gasalupnande nugum hâk hilâlâm nijmâ gasa nekmai are akto Antiokia kepian, Ikonioj kepian akto Listera kepian gasa nekmâ hâk hilâlâm akniŋbiâ umatjân malân akai egen. Dâ Kembuje hanâk dâm umatje hârok ainba mem kotgâ negep. 12 Aregât luâk bikje gai Yesu Kristogâlân dewatim kinmâ mandenje Anutuje nenekto huraguâk dâmbiâ âmâ gasalupyejande hâk hilâlâm yeŋgiwai. 13 Hâk hilâlâm yeŋgim âmâ hiaŋgi âi are mem maine bâlim heŋgemgowai. 14 Dâ gâmâ den makgijmâ kepilâgegigion are lokom manben. Akto nen makgijion gai nâŋgânengim heŋgemgowen.

Anutugât denŋaet keiŋe.

15 Gâmâ nanaŋgânbak miti kulem are oyaŋmâ nâŋgâm heŋgemgom manmâ gaen. Arekiŋe hange mem pagalembo Yesu Kristo nâŋgaŋmenâ menjâleak giŋep. 16 Akto miti kulem hârok amâ Anutugât Heakjande makto kulemgoyi are oyaŋmâ nâŋgâenje mitigât keiŋe hekat nengimap. Akto biwi nenjân tuk tuk ewumbo dosa nenje miawakto makmâ miwindik nenekmap. Akto manman ârândâŋgât dâp hekat nengimap. 17 Hain aknengim mem owâi nenekto nen Anutugât luâk bunje akmâ heŋgemgo heŋgemgo âi keiŋe keiŋe are âlepje peniaŋbaen.

Paulo mombian dâm Timoteo den umatje maganjep.

4 1 Nâ Anutugât meterjân akto Yesu Kristo miawakbiap sop ain luâk golâ me momone damun nenje akbiapgât den âiân katnekmâ potatnenekbiap yâkgât meterjân makgijdere nâŋgâ. 2 Hokboâk hokboâk mitigât den makyenjimenâ bikjande denge hâkâŋ akbiâ âmâ âsiyekmâ hâwâtmâ makyenjigiwen. Hokboâk hokboâk bâleŋe yeŋe miawagâk dâm makyenjimenâ den kârikjande biwiyenjân ewuwiâp. Makmâ miwindik yekmâ aregât âiŋe yeukjân hâkâŋ bâlâk memben. 3 Maleine sop siâ miawakto âmâ luâk âmbâle bikjande mitigât den are nâŋgâmbiâ yâŋje akto hâkâŋe dâwai. Hâkâŋe dâm âmâ luâk siâŋe den yâŋje makyenjibiâ nâŋgâmbiâ humo akbiap areâk nâŋgâmâk manmâ luâk hain areâk oloŋyekbiâ kâmot humo akbai. 4 Humo akmâ âmâ den pat âlep bunje are hamiaŋmâ bem patje areâk mem manmâ nâŋgâmbiâ humo akbiap. 5 Dâ gâmâ sopje ârândâŋgâ hange kârigembo ârândâŋgâ manben. Bo duwuŋ akben. Hâk hilâlâmje kakgân âgâmbô kârikje akmâ bo hâkâŋ akben. Pat âlep den are makmâ sambelewen. Akto dengât âi giŋjion are kârikje akmâ memenâ bunje miawakgiŋbiâp. 6 Dâ nâmâ nâŋgât manmanje emelâk manmanne sumbe hinare dâm kâiakberâmbô

sumbegât akberâm aktân. Nâ mombiangât sopje ewumâk aktâp.

⁷Akto bugâgât agak meme âlepje mem metere âlepje agep. Akto dâp pirâm tâlim gam malân aregât horat bâinjângen emelâk togoân. Akto Kristogât den pat bunje are pañâk mem âmâ bo mesokmâ gan. ⁸Aregât himbimgât egâliaj nângât pat dâtâje yendâp are maleine sop humoân Kembu makmâ kotgâ kotgâ yâkje ârândânjâk niñbiap. Amâ nâ konok bo. Kembu je togowiap are lâmgom manmai luâk âmbâle are nen hârok nengiwiap.

Luâk biknjande Paulo hepunbiâ ikineâk talep.

⁹Gâ hâgân kâlâwân akmâ dowâk nângâlân togowen. ¹⁰Amâ Demaue hângât siâ me siâgât nângâmbo humo akto hepun nekmâ Tesalonike kepian ariep. Dâ Kereske Galatia hânân ariep. Dâ Tito âmâ Dalimatis hânân ariep. ¹¹Ire in net Luka olop netjeâk mandet. Togowerâm âmâ Mareko nâ âigât âlepje tân nugumapgât kewugumenâ olop togowiandat. ¹²Tikiko âmâ hungunajdere Epeso kepian ariep. ¹³Akto togowerâm âmâ dâpgât hâk pekerje Troa kepian Kapo yâkgât emelan katere talep are menijmâ togowen. Hain akmâ kulem esenje yânje akto soñgo hâkje kulem siâ tatâp are olowâk menijmâ togowen. Dâ soñgo hâkje aregât nelâmgijbop.

¹⁴Umbâ akto siâ siâ kârikje mângimap luâk kotje Alesande bâleje dondâ niñep. Aregât maleine Kembu je hâuje wañbiap. ¹⁵Den nenne dondâ mem ge kalep aregât ekmâk hamep akben.

¹⁶Den âiân ulik gulik katnugi sop ain galane siâje dengât bo tânnuguep. Bo dondâ. Hârok hepun nekmâ meteyi. Yâk yenjât dosayeje bo tatmâ yembiapgât ulilañdân. ¹⁷Dâ sop ain Kembu je nâje Yuda luâk bo manmai hârokje makyenjire nângâm metejetgât tânnugum mem kârikje mânginegep. Hain akmâ soñgo metje laiongât lauñânba mem kotgâm negep. ¹⁸Kembu je bâleje ire me are akniñi aregât tân nugum himbimgât pagalejân katnekbiap. Yâkgâlân kot humo yem âgâwiap. A bundâk.

Den bâije.

¹⁹Nâ Pirisila akto Akuila akto Onesiporo ginbailupje hârok nângâ meteyenjîan are makyenjîwen. ²⁰Erasto Korinti kepian hepundere malep. Dâ Tropimo kundat akto Miletie kepian hepulân. ²¹Gâ tânâk sopje boâk miawaktoân dowâk togowen. Eubulone nângâ gjindâp. Akto Pudej, Lino akto Klaudia akto Kristogât kâmot hârokje hainâgâk nângâgijndâi. ²²Kembu je otnege olop manbiap akto Anutugât han kalemje gângâlân yem âgâwiâp. A ulilañdân.